

Najkrajšie cyklovrcholy

2. diel

25 cyklistických trás

Najkrajšie cyklovrcholy

2. diel

Karol Mizla

Najkrajšie cyklovrcholy

2. diel

1. vydanie, 2019

© Autor textu: Karol Mizla

Zodpovedný redaktor a editor: Daniel Kollár

Technický redaktor: Zuzana Kollárová

Jazyková úprava: Ľubica Kotmániková

© Fotografie: Karol Mizla (počet fotografií 176), Ľudovít Jančura (10), Peter Filip (6), Jaroslav Rachus (6), Roland Paudič (3), Vladimír Mikula (2), Michal Rusinko (2), Roman Čonka (1), Radoslav Kudla (1) a Tibor Rendek (1)

Fotografia na obálke: Zjazd z Veterného vrchu (Karol Mizla)

Úprava fotografií: Tomáš Votava

Profily trás: Zuzana Kollárová

Mapy: SHOCart, s. r. o., www.cykloserver.cz

© Dizajn a typografia: Zuzana Kollárová

Tlač: NIKARA, Krupina

Akékoľvek, hoci aj čiastočné použitie diela je dovoľené len s písomným súhlasom vydavateľstva DAJAMA.

© RNDr. Daniel Kollár – DAJAMA

Karľoveské rameno 4B, 841 04 Bratislava

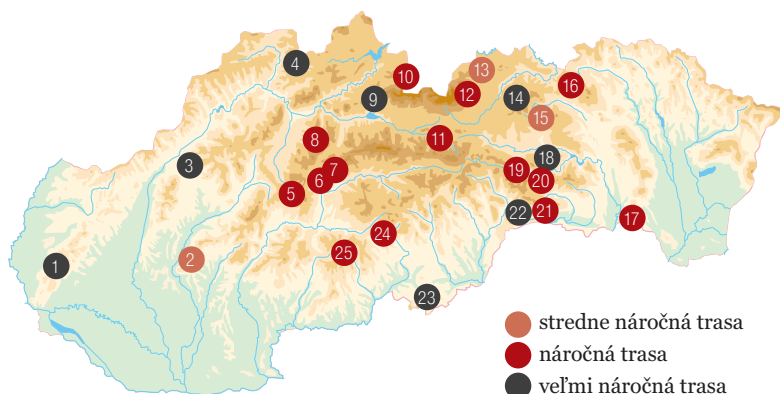
www.dajama.sk

Vydalo vydavateľstvo DAJAMA v roku 2019 ako svoju 308. publikáciu.

ISBN 978-80-8136-0954

Obsah

1.	Na Vápennú	7
2.	Na Veľký Tribeč	17
3.	Na Baské	23
4.	Na Veľkú Raču	31
5.	Na Smrečník	41
6.	Na Panský diel	49
7.	Na Kečku	57
8.	Na Malú Smrekovicu	65
9.	Na Pravnáč	73
10.	Na Oravickú Maguru	83
11.	Na Turkovú	91
12.	Na Smrečiny	99
13.	Na Veterný vrch	107
14.	Na Čiernohuzec	115
15.	Na Patriu	125
16.	Na Žobrák	131
17.	Na Veľký Milič	139
18.	Na Sloviniskú skalú	147
19.	Na Veľkú Knolu	155
20.	Na Hekerovú	161
21.	Na Jelení vrch	167
22.	Na Gerlašskú skalú	173
23.	Na Karanč	181
24.	Na Ostrôžku	191
25.	Na Javorie	199

Hornaté Slovensko oplýva nepočetným množstvom rôznych krásnych vrchov. Na tie úplne najvyššie sa dostanú len horolezci či vysokohorskí turisti. Existuje však veľa vrchov, ktoré sú najvyššie vo svojom okolí a pritom sú dostupné na bicykli. Pre takéto vrchy sa zaužíval pojem cyklovrcholy. Pre horských cyklistov je krásny taký vrch, na ktorý sa možno dostať v sedle bicykla a zároveň je to vrch najvyšší, najzaujímavejší či vrch s najlepším výhľadom. Hodnotenie „kvality“ vrchu ovplyvňuje aj malebnosť jeho okolia a charakter výstupovej cesty, najmä jej profil a povrch.

V prvom dieli knihy Najkrajšie cyklovrcholy som popísal 25 cyklovrcholov, ktoré patria medzi najkrajšie a zväčša aj najznámejšie. Medzi nimi bola kráľovná cyklovrcholov Kráľova hoľa, „cyklistická K2“ Krížna, Volovec, Minčol, Veľká Javorina a ďalšie atraktívne a obľúbené vrcholy. Do druhého dielu som zaradil ďalších 25 cyklistických vrcholov. Na rozdiel od prvej časti ide zväčša o menej známe vrchy. To však nič neuberá na ich kráse a zaujímavosti. A vďaka svojej akoby utajenosti môžu byť tieto vrchy pre mnohých cykloturistov azda i lákavejšie a atraktívnejšie. Z 25 cyklovrcholov sa tri nachádzajú na západnom

Slovensku a po jedenásť ich leží na strednom a východnom Slovensku. V podstate to odzrkadľuje rozloženie cyklisticky prístupných horstiev Slovenska. Najzápadnejším cyklovrcholom je Vápenná v Malých Karpatoch, najvýchodnejším je Veľký Milič v Slanských vrchoch, najsevernejším je Veľká Rača v Kysuckých Beskydách a najjužnejším je Karanč v Cerovej vrchovine.

Vzhľadom na charakter trás, ktorých hlavným cieľom je výstup na vrchol, ide o náročné trasy vyžadujúce si dobrú kondíciu a horský bicykel. Aj v tomto výbere sa nachádzajú len také vrcholy, ktoré zdatný horský cyklista dokáže vyjsť na bicykli, pričom prípadné občasné tláčenie bicykla nie je dlhšie ako kilometer. Náročnosť trás je vyjadrená stupňom od 1 do 5. Osem trás má najvyšší, piaty stupeň náročnosti, štrnásť trás má stupeň 4 a tri trasy majú stupeň 3. Priemerná dĺžka trás je 61 km (z toho 31 km terén) pri celkovom priemernom stúpaní 1 534 m. U jedenástich najnáročnejších trás sú v popise uvedené možnosti na skrátenie a uľahčenie celého výstupu. Stredne náročné a kratšie, alternatívne trasy zvládne horský cyklista s priemernou kondíciou. V poslednom období rýchlo rastie počet cyklistov používajúcich

elektrobicykel, vďaka čomu sa aj fyzicky najnáročnejšie túry zmenia na oveľa menej náročné.

Pri každom cyklovrchole po krátkom úvode nasleduje všeobecná geografická charakteristika lokality, prehľad výstupových ciest a popis trasy, ktorej hlavným bodom je výstup na vrchol. Pri niektorých trasách sa vyskytujú možnosti vystúpiť aj na ďalšie „vedľajšie“ vrcholy. Pokiaľ by čitateľ prešiel všetky trasy, tak okrem 25 hlavných vrcholov by vystúpil na ďalších 12 vedľajších. Číže spolu je v knihe popísaný výstup na 37 cyklovrcholov. Pri každej kapitole je uvedený itinerár trasy, profil, odkaz na mapový server so súborom v GPX formáte pre navigačný prístroj a prehľadná mapa trasy. Zároveň je uvedený aj typ trasy. Deväť trás je okružných, keď východiskový a cieľový bod trasy sú rovnaké. Ostatných 16 trás je prechodových. Až 18 trás možno navzájom prepojiť (aj s trasami z 1. dielu Najkrajšie cyklovrcholy), a tak si čitateľ môže vytvoriť dlhšiu, napríklad aj viacdennú cyklotúru cez vrcholy, alebo v niektorých prípadoch spojiť aj do väčšieho okruhu.

Všetky popísané trasy vedú zväčša po horských asfaltkách, lesných cestách alebo značených chodníkoch a majú nadčasový charakter.

V tejto súvislosti je potrebné upozorniť na slovenskú legislatívu, ktorá usmerňuje možnosti pohybu o bicykli. Ide najmä o zákon o ochrane prírody č. 543/2002 Z. z. a návštevné poriadky národných parkov. Z tohto dôvodu je potrebné sa ešte pred túrou oboznámiť s aktuálnou legislatívou a dodržiavať stanovené zásady týkajúce sa pohybu na bicykli v konkrétnej oblasti, predovšetkým pri túrach v Národnom parku Slovenský kras. A to napriek tomu, že všetky popísané trasy vedú po cestách a značkových úsekoch a ich absolvovaním nedochádza k narušeniu či ohrozeniu prírody.

Popísané trasy predstavujú tipy na spoznanie najkrajších vrcholov zo sedla bicykla, pričom ich počet sa druhým dielom doplnil na päťdesiat. Pri tvorbe knihy som vychádzal z dlhoročných cyklistických putovaní po karpatských horách. Mojou ambíciou bolo čitateľovi ponúknuť tie najkrajšie horské cyklotúry na vrcholy kopcov a inšpirovať ho k poznávaniu krás Slovenska týmto spôsobom. Popísané trasy azda poslúžia aj ako návod na tvorbu nových a zaujímavých cyklotrás. Prajem vám mnoho krásnych zážitkov pri cestách na vrcholy a skvelé výhľady, ktorými tieto trasy oplývajú.

Karol Mizla

Na Vápennú

Malé Karpaty prečnievajú viac ako 500 m nad okolité roviny a sú vhodným miestom pre pravú horskú cyklistiku. Na našej trase navštívime štyri „vyhliadkové“ malokarpatské vrcholy: Veľkú homoľu s vyhliadkovou vežou, malebný lúčnatý Klokoč, krásnu bralnatú Vápennú i zaujímavú Skalnatú.

Pohľad z Klokoča na Vápennú a Vysokú

Biela perla

V Malých Karpatoch, ktoré sa tiahnu v dĺžke vyše 90 km od Devína po Nové Mesto nad Váhom, sa nachádza 11 vrchov s nadmorskou výškou nad 700 m (tzv. malokarpatské sedemstovky). Vápenná (752 m, inak aj Roštún, starší názov Rachšturm) je tretím najvyšším vrchom pohoria a považuje sa za najkrajší malokarpatský kopec. Pri pohľade na Vápennú sa z viacerých strán vyníma 2 km dlhý bralnatý vápencový hrebeň, ktorý pôsobí ako biela perla v zelenom mori lesov. V útesoch Vápennej, ktoré boli niekedy horolezeckým eldorádom, hniezdi sokol rároh. Na skalnatej vrcholovej plošine sa nachádza 5 m

vysoký betónový stĺp s malou kovovou rozhľadňou a slovenský dvojkríž. Z vrcholu je krásny panoramatický výhľad. V okolí Vápennej je vyhlásená národná prírodná rezervácia Roštún. Predmetom ochrany sú zachovalé lesné spoločenstvá so vzácnymi druhmi rastlín a živočíchov a krasové javy vrátane viacerých jaskýň. Bukovo-javorové porasty dosahujú vek až 160 rokov.

Výstupové cesty

Na Vápennú je pre bicykel vhodná jediná prístupová trasa, ktorá vedie zo sedla Uhliská (570 m), odkiaľ je na vrchol 2,9 km. Z Uhlísk pokračuje severozápadným úbočím Vápennej v oblúku mierne

stúpajúca lesná cesta, ktorá sa napoí na žltú turistickú značku. Žltý chodník vyústi na hrebeň Vápennej, odkiaľ je na vrchol už len necelých 200 m. Do sedla Uhliská sa dá prísť z viacerých strán. Najľahší je výstup po hrebeni zo severozápadu cez Červenú vodu (vedie sem 3,2 km dlhá asfaltka z Plaveckého Mikuláša) a ďalej po lesných cestách cez Mon Repos, Amonovu lúku a úbočím Klokoča. Z južnej strany je na Uhliská dobrý prístup zo Sklenej Huty. Na Sklenú Hutu vedú tri

vhodné cesty. Z Lošonca sem vedie horská asfaltka (modrá cyklotrasa). Najkratší prístup je modrou cyklotrasou z Dolian cez Zabité. Treťou možnosťou je ísť po lesných cestách z Červeného Kameňa (podľa našej trasy). Najkratšia trasa na Vápennú vedie zo Sološnice po zelenej a červenej turistickej značke (dĺžka 4,2 km, stúpanie 532 m). Tá je však miestami veľmi strmá a pre bicykel nevhodná.

Náročnosť

Veľmi náročná trasa má členitý profil v teréne po takmer celej dĺžke. Úsek záverečného výstupu na Vápennú je veľmi strmý, podobne strmé sú časti zostupových ciest z Vápennej, Klokoča a Skalnatěj. Orientačne je trasa nenáročná, z veľkej časti vedie po značených cyklistických i turistických trasách. Trasu si môžeme skrátiť a zľahčiť rôznymi spôsobmi. Vynechaním okruhov cez Klokoč a Skalnatú si trasu skrátime o 8 km a 320 m stúpania. Ak za východisko okruhu cez Vápennú zvolíme Zochovu chatu (čím vynecháme aj Veľkú homoľu), tak sa trasa zredukuje na 38 km dĺžky so stúpaním 1 215 m.

Sedlo Uhliská

Pohľad z Vápennej

Srdcom Malých Karpát

Začneme v Modre na námestí, odkiaľ sa vydáme západným smerom súbežne so zelenou turistickou značkou, ktorá nás vyvedie z mesta do vychýrených modranských viníc. Lesnou asfaltkou prideme k rázcestiu Pod Srnčím vrchom a ďalej pôjdeme už po lesnej ceste (modrá cyklotrasa). V ostrej serpentíne na rázcestí pokračujeme doľava po neznačenej lesnej ceste. V strmšom

stúpaní vyjdeme do sedla Pod Veľkou homoľou, odkiaľ je to na vrchol po strmom svahu kúsok. Pre bicykel je však vhodnejší výstup obchvatom po lesnej zväžnici, ktorou sa dostaneme na červenú hrebeňovku a po nej pohodlne dôjdeme na vrchol Veľkej homoľe. Na vrcholovej čistinke stojí 21 m vysoká drevená rozhľadňa, z ktorej je kruhový výhľad. Pri nej sa nachádzajú drevené prístrešky.

Nad Červeným Kameňom

Zjazd z Veľkej homole na Zochovu chatu

Z Veľkej homole strmo zídeme do sedla, ktorým sme prechádzali, a ďalej pokračujeme po kamenistej lesnej ceste popri hvezdárni do rekreačnej oblasti Modra-Piesok, známej ako Zochova chata. Naša trasa pokračuje chvíľu východným smerom po asfaltovej ceste, z ktorej odbočíme doľava na lesnú cestu v smere modrej turistickej značky. Pomedzi chaty vyjdeme na čistinku s výhľadom a potom lesom strmšie zídeme na Zajačí jarok. Po lesnej ceste severným smerom (zelená cyklotrasa) prídeme do Častej-Papierničky. Z mierne klesajúcej asfaltky odbočíme v časti Horná Píla doľava. Stúpame cez les, až kým dosiahneme plošinu s parkovou úpravou v okolí mohutného zachovalého hradu Červený Kameň. Pôvodný hrad tu stál už v 13. storočí, terajší hrad pochádza zo 16. storočia a dlhé stáročia až do roku 1945 ho vlastnili Pálffyovci. V súčasnosti je v ňom múzeum a v blízkosti reštaurácia. V peknom francúzskom parku odbočíme z asfaltovej cesty doľava na lesnú cestu (zelená turistická

značka). Na rázcestí značku opustíme a cez železnú bránku vojdeme do zvernice. Stúpajúca lesná cesta vyjde na veľkú lúku a jej okrajom dosiahne sedielko medzi Veľkým a Malým Vápenným s podmanivým výhľadom na Vysokú.

Počas klesania lesom sa napravo objaví pôsobivá božia muka s obrázkom sv. Huberta a upraveným okolím. Ďalej stromovou alejou a cez lúky prídeme pod vrch Geldek,

Božia muka sv. Hubert

Sklená Huta a huncokári

Bývalá osada Sklená Huta v súčasnosti predstavuje rozsiahlu lúku s ojedinelými stromami v údolí Pariny a významnú križovatku turistických trás. Minulosť má však veľmi bohatú. V 17. storočí tu zriadili majitelia lesov Pálffyovci skláreň a papiereň, ktoré využívali hojnosť dreva a kremečité vyvrelinu. Vtedy mala Sklená Huta vyše 240 obyvateľov. Po zániku sklárne v 18. storočí tu vznikla malá osada, ktorú osídlili tzv. huncokári. Boli to skúsení drevorubači a lesníci, ktorí prišli do Malých Karpát z alpských oblastí. Ich pomenovanie bolo odvodené z nemeckého slova Holzhacker (drevorubač), ktoré sa v dialekte zmenilo na huncokár. Na odvoz dreva slúžili paralelne dve úzkokojné železnice. Staršia konská železnica mala rozchod 760 mm a fungovala do roku 1947, novšia železnica na parný pohon s rozchodom 600 mm viedla do chemickej továrne v Smoleniciach a fungovala do roku 1961.

ktorého vápencový dvojvrchol ležiaci na rászoche dominuje širokému okoliu. Lesná zvlnená cesta nás privedie k oploteniu obory a cez bránku vyjdeme na zeleno značkovanú cestičku. Po nej sa cez dve pekné lúky a rúbanisko dostaneme ku križovatke Nad Jarkami. Odtiaľ po lesnej ceste (modrá cyklotrasa) v miernom klesaní prideme na Sklenú Hutu.

Z rázcestia sa vydáme doprava po asfaltke, z ktorej onedlho odbočíme doľava na modrú turistickú značku. Ňou sa napojíme na červenú cyklotrasu. Na Kolovrátku, kde kedysi končila lesná železnica, nás značka nasmeruje doprava.

Z lesnej cesty sú nádherné pohľady na Vápennú a vyššie aj na lúčnatý Klokoč. V závere užšou strmšou cestičkou vyjdeme do malebného lúčnatého sedla Uhliská. Tu si môžeme odpočinúť na lavičke pri mohutnom strome a bielom mariánskom stípe a potom sa vydáme po červenej hrebeňovke na blízky Klokoč. Pôjdeme zväčša lúčnatým terénom okrajom národnej prírodnej rezervácie a pohyb na bicykli prispôsobíme aktuálnej legislatíve.

Z Klokoča pokračujeme po červenej hrebeňovke strmým zostupom na lesnú cestu. Po nej sa vydáme doľava a vrátime sa do sedla Uhliská. Celý tento „klokočský

Klokoč

Klokoč (661 m), dvanásty najvyšší vrch pohoria, je považovaný za najmalebnejší kopec Malých Karpát. Vrcholové partie sú trávnaté a bohato porastené divozelom. Ojedinelé pokrútené stromy sa vynímajú medzi čiernymi vyvrelinami sopečnej horniny melafýr a dotvárajú celkový obraz Klokoča, ktorý vyzerá ako originálny prírodný park. Na juhovýchodnom svahu vrchu je prírodná rezervácia Klokoč s bohatou škálou chránených rastlín. Na vrchole je kríž a schránka s vrcholovou knihou. Z vrcholového hrebeňa sú krásne výhľady na Malé Karpaty a okolie. Najkrajšie výhľady sú smerom do centra pohoria, kde sa vynímajú Vysoká a bližšia Vápenná, naľavo zrak upúta dvojvrchol Geldeka.

okruh“ je dlhý 3,7 km, má stúpanie 125 m a, ak sa orientujeme len na hlavný cyklovrchol Vápennú, môžeme ho vynechať. Z Uhlísk pokračujeme výraznou lesnou cestou, ktorá obtáča severozápadný svah Vápennej. Naľavo minieme drevený kríž a v miernom klesaní odbočíme doľava na menej výraznú lesnú cestu. Tá sa napojí na žltú turistickú značku, ktorá nás náročnejším terénom vyvedie na hlavný hrebeň. Odtiaľ je na vrchol Vápennej po strmom kamenistom chodníku necelých 200 m. Zo skalnatého vrcholu sa nám otvoria úchvatné výhľady na mätko zvlnené zelené more malokarpatských lesov, z ktorého ako maják vytrčá Vysoká. Na širom obzore v diaľave vidieť i pohoria Biele Karpaty, Považský Inovec a Tribeč.

Z krásnej Vápennej zídeme späť do sedla, odkiaľ nás čaká strmý zoskup lesom po zelenej turistickej značke smerujúcej do Sološnice. Na lúkach pod Malou Vápennou značku opustíme a pokračujeme doľava po lúčnej ceste. Cez záhradkársku osadu zídeme do Sološnickej doliny. Pôjdeme nahor po asfaltke, avšak už po 250 m z nej odbočíme doprava na dobrú lesnú cestu. Cesta plynule stúpa a točí sa úbočím Veľkého Peterklina. Monotónnosť stúpania nám spesťria pútavé výhľady do dolín a na náprotivnú Vápennú. Lesom dôjdeme do sedla Skalka, kde sa križujú viaceré turistické trasy.

Pokračujeme po lesnej ceste (červená cyklotrasa) východným úbočím hrebeňa. Z lesa vyjdeme na lúku v lokalite Panský dom, kde

Skalnatá

Skalnatá (704 m), desiaty najvyšší vrch Malých Karpát, leží na hlavnom hrebeni v centrálnej časti pohoria (v Pezinských Karpatoch). Napriek svojmu názvu vrch nie je skalnatý, ale je oblý. Strmý severovýchodný svah je odlesnený a trávnatý. Skalnatá nie je typický malokarpatský vrch, má skôr fatranský charakter. Južné vrcholové časti sú porastené smrekovcovým lesíkom. Na vrchole rastú dva osamotené javory a je tam umiestnená skrinka s vrcholovou knihou. Zo Skalnatej je krásny polkruhový výhľad na sever. Vidieť najvyššie vrchy Malých Karpát od Vysokej cez Vápennú, Záruby, Geldek, Veľkú homoľu až po Kuklu a na obzore sa rysujú aj iné pohoria.

stojí schátraná budova bývalej pálfyovskej horárne z 19. storočia. Po príjemnej lesnej ceste a cez železnú bránku obory sa dostaneme do sedla Hubalová. Po lesnej ceste pod hrebeňom (červená značka) prideme na obľúbenú lokalitu Čermákova lúka. Stojí tu prístrešok a blízko sa nachádza aj výdatný prameň. Naša trasa pokračuje okruhom cez Skalnatú, ktorý je dlhý 4,2 km a má stúpanie 195 m. Po červenej hrebeňovke dôjdeme k miestu, odkiaľ zrazu máme úchvatný výhľad na odlesnený masív Skalnatej. Tu opustíme červenú značku a pôjdeme doľava po ceste. Tá sa napojí na širokú lesnú cestu a pokračuje v stúpaní východným temenom Skalnatej. Po 800 m

Vrchol Vápennej

Malá Vápenná spod Veľkého Peterklína

odbočíme doprava na úzky chodník, ktorý nás privedie na červenú hrebeňovku. Po nej cez smrekovcový les vyjdeme na vrchol Skalnatej.

Zo Skalnatej zídeme po červeno značkovanej hrebeňovke (v úvode veľmi strmo) naspäť na Čermákovu

lúku. Pokračujeme po príjemne zvlnenej lesnej ceste (zelená turistická značka) cez Zbojnícke na Vápenku. Odtiaľ zídeme k hvezdáрни a potom sledujúc červené značky až na Zochovu chatu. Do Modry dôjdeme zjazdom po asfaltovej ceste.

Trasa: miesto (nadmorská výška)

→ počet km (z toho km terén), ↑ m (stúpanie)

Modra (175 m)

→ 7 km (4 km), ↑ 545 m

Veľká homoľa (709 m)

→ 8 km (5 km), ↑ 100 m

Červený Kameň (340 m)

→ 11 km (11 km), ↑ 390 m

Sedlo Uhliská (570 m)

→ 7 km (7 km), ↑ 330 m

▲ Vápenná (752 m)

→ 8 km (8 km), ↑ 285 m

Skalka, sedlo (526 m)

→ 6 km (6 km), ↑ 180 m

Čermáková lúka (590 m)

→ 16 km (9 km), ↑ 260 m

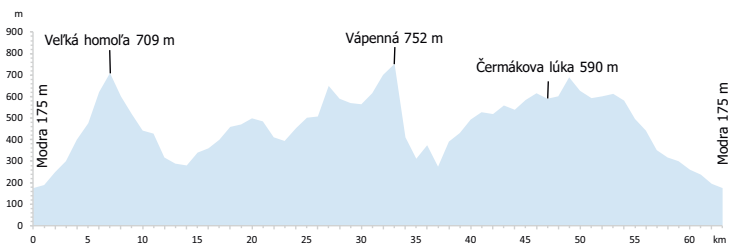
Modra (175 m)

Spolu: 63 km (z toho terén 50 km). **Celkové stúpanie:** 2 090 m.

Náročnosť: 5. **Prevýšenie medzi najnižším a najvyšším**

bodom: 577 m. **Typ trasy:** okružná.

Mapa trasy: <http://www.cykloserver.cz/f/8766241528/>

Na Veľký Tribeč

Tribeč je zaujímavé a tajomné pohorie na juhozápade Slovenska. Trasa cez jeho najvyšší vrchol prechádza zachovalými tribečskými lesmi a úhladnou zvlnenou krajinou horného Požitia.

Vrchol Veľkého Tribeča

Tajomná hora

Veľký Tribeč (829 m) je najvyšší vrch pohoria Tribeč. Nachádza sa v jeho centrálnej časti a je zalesnený prevažne listnatými lesmi ako takmer celé pohorie. Masív Tribeča vystupuje o vyše 600 m nad okolité nížiny a z diaľky tvorí viditeľnú horskú dominantu. Na vrchole sa nachádza lesná čistina, smerovník so schránkou a vrcholovou knihou a drevený kríž, pod ktorým je drevená lavička. Výhľad je len veľmi obmedzený a smeruje na východ na Požitavie. Pod vrcholom sa nachádza staroveké hradisko a kamenné zvyšky sídla pustovníka, ktorý tu žil v minulom storočí. Vrchol napriek absencii výhľadov má osobitý tajomný genius loci.

Pod Veľkým Tribečom

Výstupové cesty

Na vrchol Veľkého Tribeča je dobrý prístup z východnej strany od obce Zlatno (dĺžka 10 km, prevýšenie 550 m). Vyjdeme sem po lesných cestách cez Kľačany a križovatku pod Kozlišovom, v závere cesta strmšie stúpa. Zo západnej strany zo Solčian ide tesne pod hrebeň horská asfaltka. Z nej vedie krátka lesná odbočka na hrebeň do sedla pod Veľkým Tribečom, odkiaľ je na vrchol ešte 700 m po strmej červeno značkovanej turistickej ceste. Okolie vrcholu Veľkého Tribeča je pretkané cyklotrasami vyznačenými v roku 2014 v rámci projektu MTB Tribeč Bikepark. Cyklotrasy sa napájajú na uvedené hlavné výstupové trasy na viacerých miestach.

Výhľad z Tribeča na Požitavie

Náročnosť

Relatívne menej náročná cyklotrasa má jednoduchý profil a vedie zväčša po asfaltovom povrchu. Po výstupe na Veľký Tribeč trasa klesá sledujúc lesné cesty do Požitavie a pokračuje zvlnenou krajinou do Topoľčianok. Orientačne je trasa nenáročná a vedie po značkových alebo zreteľných cestách. Najväčšiu pozornosť si vyžaduje odbočka z horskej asfaltky do sedla pod Veľkým Tribečom.

Cez hrebeň Tribeča

Začneme v Topoľčanoch pri železničnej stanici. Pôjdeme cez Továrnickú ulicu smerom na východ a dostaneme sa na okraj mesta. Po prejení mosta cez Nitru a kruhového objazdu pokračujeme rovno do Solčian. Po odbočení v obci doprava a potom v centre doľava sa dostaneme na horskú asfaltku (zelená cyklotrasa), ktorá sa vnorí do tribečských lesov. Cesta plynule nabere výšku a máme z nej výhľad na Topoľčany s okolím a protiľahlé pohorie Považský Inovec. Minieme Dekanovu chatu a na rázcestí pod Medvedím vrchom, kde je imitácia autobusovej zastávky, zahneme doprava. Vyjdeme tesne pod hrebeň Tribeča do nadmorskej výšky 725

metrov. Vľavo sa objaví lesná cestička, po ktorej prejdeme 300 metrov a ocitneme sa na hrebeni v sedle pod Veľkým Tribečom. V peknej lokalite rastú staré stromy a vidno kamenné vyvreliny. Kúsok pod sedlom sa nachádza Pustovníkova studnička. Strmý kamenitý chodník južným smerom (červená turistická značka) vychádza na vrchol Veľkého Tribeča. Na čistinke stojí kríž a napriek absencii výhľadu má lokalita osobitú atmosféru. Akiste to súvisí aj s mnohými zvláštnosťami a tajomstvami Tribeča.

Pod vrcholom opustíme červenou značkovanosť hrebeňovku a pokračujeme prudko doľava po lesnej ceste. V klesaní lesom sa nám ukážu krásne výhľady na tribečské lesy a Požitavie. Nižšie sa napojíme na modrú cyklotrasu a zídeme na križovatku cyklotrás pod Kozlišovom. Pokračujeme rovno v stálom klesaní k rázcestiu na Jazvinách, kde odbočíme z cyklotrasy doľava na lesnú cestu. Z otvoreného priestranstva nad Kompanovou lúkou sa objavajú pekné výhľady na Požitavie s Pohronským Inovcom v pozadí, na pravo uvidíme typické kremencové hôrky Ploskú a Veľký Lysec.

Popri chate Sekanina zídeme k horármi Kľačany a ďalej po

Tribečské pozoruhodnosti a záhady

Tribeč je menšie, nevysoké druhohorné jadrové pohorie a v rebríčku 60 najvyšších slovenských pohorí zaujíma až 52. miesto. Tiahne sa od Veľkého Poľa po Nitru v dĺžke asi 45 km pri maximálnej šírke 18 km a ako ostrý klin vybieha do Panónskej nížiny. Vo výskyte zvláštností a záhad mu však patrí popredné miesto. Geologickými zvláštnosťami sú napríklad kremencové hôrky. Tribeč je jedným z troch najvýznamnejších hniezdisk vzácneho orla kráľovského. Pohorie a jeho podhorie patrí k najstarším osídleným oblastiam Slovenska. Tajuplné stredoveké hrady a staroveké hradiská sú roztrúsené v oblasti celého pohoria. Boli zakladané už v dobe bronzovej a niektoré pretrvali až do obdobia raného uhorského štátu. V stredoveku tu postavil štyri hrady: Gýmeš, Hrušov, Oponice a Čierny hrad. Tribeč je za posledných 90 rokov známy aj viacerými záhadnými zmiznutiami ľudí, ktoré sú dosiaľ neobjasnené. Tieto záhady zbeletrizoval Jozef Karika v knihe Trhlina. Možnou príčinou zmiznutia ľudí sú mnohé jaskynné priepasti a prepadliská hlboké až 10 metrov a staré štôlnie zaniknutých baní (ťažilo sa tu aj zlato), kam sa mohli ľudia prepadnúť.

asfaltke až do Zlatna. Zlatno, ležiace uprostred tribečských lesov, je s niečo viac ako 200 obyvateľmi najmenšou obcou zlatomoravského okresu. Názov obce je odvodený od zlata, ktoré sa tu v minulosti ryžovalo. Zo Zlatna pokračujeme po lesných a poľných cestách mierne zvlnenou Žitavskou pahorkatinou súbežne s červenou turistickou značkou. Z otvorenej krajiny pri osamotenom strome pod vrchom Člnok sa nám pri otočení naskytne

podmanivý pohľad na hrebeň Tribeča. Pri vodnej nádrži sa zvrtneme doprava do obce Žikava. Po asfaltovej ceste po prekonaní mierneho stúpania dôjdeme do cieľa v Topoľčiankach, kde sa nachádza známy kaštieľ s rozsiahlym anglickým parkom. (Ak by sme pokračovali na severovýchod cez Obyce a Osnú dolinu, napojili by sme sa po 15 km na trasu smerujúcu na Veľký Inovec, ktorá bola opísaná v 1. diele knihy Najkrajšie cyklovrehol.)

Kremencové hôrky

Jedným z najpozoruhodnejších javov Tribeča sú kremencové hôrky. Vyzerajú ako obyčajné skalnaté kopce, avšak geologicky predstavujú zvyšky druhohorného kremencového obalu na jadrových pohoriach. Ich vonkajšou zvláštnosťou je ich asymetria, keď strana hôrky privrátaná k hrebeňu pohoria je strmšia a skalnatejšia ako odvrátená strana. Kremencové hôrky sú na území Slovenska najviac vyvinuté v Tribeči, po obvode pohoria je ich výše 50. Niektoré sú ukryté v lese, najkrajšie sú so skalnatými vrcholmi s výhľadom. Na fotografii (sprava) sú kremencové hôrky Ploská a Veľký Lysec, ktorý má až 50 m vysoké skalné steny so skalným oknom a skalnatú vrcholovú vyhlídku.

Trasa: miesto (nadmorská výška)

→ počet km (z toho km terén), ↑ m (stúpanie)

Topoľčany (174 m)	→ 5 km (0 km), ↑ 15 m
Solčany (174 m)	→ 8 km (0 km), ↑ 340 m
Pod Medvedím vrchom (512 m)	→ 4 km (1 km), ↑ 315 m
▲ Veľký Tribeč (829 m)	→ 4 km (4 km), ↑ 0 m
Pod Kozlišovom (475 m)	→ 6 km (3 km), ↑ 55 m
Zlatno (335 m)	→ 5 km (4 km), ↑ 130 m
Žikava (307 m)	→ 5 km (0 km), ↑ 50 m
Topoľčianky (210 m)	

Spolu: 37 km (z toho terén 12 km). **Celkové stúpanie:** 905 m.

Náročnosť: 3. **Prevýšenie medzi najnižším a najvyšším**

bodom: 664 m. **Typ trasy:** prechodová.

Mapa trasy: <http://www.cykloserver.cz/f/8a16241529/>

